"चंद्रपूर जिल्हयातील – बल्लारपूर मार्गावर बंगलोरच्या धर्तीवर बोटॅनिकल गार्डन निर्माण करणे" या योजनेतंर्गत संरक्षण भिंतीचे बांधकाम करण्याकरीता निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. साववि– २०१५/प्र.क्र.१३२/फ-११ मादामा कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई -४०००३२. दिनांक :- ०७ जानेवारी,२०१६.

सदंर्भ:- १) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक: अर्थसं-२०१५/प्र.क्र. ८५/अर्थ-३, दि. १७.४.२०१५.

- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांकः अंदाज -२०१५/प्र.क्र.३६/फ-११, दि. १६.६.२०१५
- ३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/प्र.क्र. ४७/१४-१५/१६७६/१५-१६, दि. ११.९.२०१५.
- ४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. पूरक-२०१५/प्र.क्र. १४०/अर्थसंकल्प-३ दि. ११.०९.२०१५.
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/प्र.क्र. २/१५/१६/२५३४, दि. १०.१२.२०१५.
- ६) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. साववि- २०१५/प्र.क्र.१३२/फ-११,दि.२८.१२.२०१५
- ७) महासंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग, पुणे यांचे पत्र क्र.डि-१/Bio- Diversity/२(२०१५-१६) २६५८, दि.२३१२.२०१५
- ८) शासन ज्ञापन, महसूल व वन विभाग क्र. साववि-२०१५/प्र.क्र.१३२/फ-११ दि.६.१.२०१६

प्रस्तावना -

जागतिक तापमानात होत असलेली वाढ (Global Warming), वातावरणातील बदल (Climatic Change), बदललेले निसर्ग आणि ऋतुचक्र, अनियमित पर्जन्यमान किंवा अतिवृष्टी किंवा दुष्काळ इत्यादी बाबींसंदर्भात गेल्या काही वर्षात निसर्ग आपल्याला कोणत्या ना कोणत्या माध्यमातून जाणिव करुन देत आहे. या सर्वांची परिणामकारकता कमी करुन मानवी जीवन सुसहृय करण्याच्या दिशेने शासन जाणीवपूर्वक प्रयत्न करीत आहे.

विदर्भ प्रादेशिक विभाग विशेषतः चंद्रपूर आणि गडचिरोली जिल्ह्यातील भौगोलिक क्षेत्र हे उत्तम निसर्ग, वन आणि जैवविविधतेने संपन्न आणि समृध्द असे क्षेत्र आहे. सदर वन व निसर्गवैभव आणि जैविक वैविध्येचे उत्तमिरत्या जतन, संवर्धन आणि विकास करणे आवश्यक आहे. त्यातून भावी पिढीला उत्तम जैवविविधतेचा ठेवा हस्तांतिरत करता येवू शकेल. त्याचप्रमाणे सुंदर, दुर्मिळ आणि नष्ट होत चाललेल्या जुन्या वृक्ष प्रजातींचे जतन व संरक्षण केल्यास पुढील पिढ्यांसाठी सुरक्षित आणि उत्तम पर्यावरणाचा लाभ मिळू शकेल. तसेच वनस्पतीशास्त्र व प्राणीशास्त्र या संदर्भातील उद्याने आणि जैवविविधता उद्याने यांचा वनस्पती व प्राणी संवधनामध्ये मोठी भूमिका आहे.

वर नमूद बाबींचे सर्वांगीण महत्व लक्षात घेऊन चंद्रपूर जिल्हयातील – बल्लारपूर मार्गावर बंगलोरच्या धर्तीवर बोटॅनिकल गार्डन निर्माण करणे नियोजित आहे. त्यानुसार मा. मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेनंतर संदर्भ क्र. १ येथे नमूद शासन निर्णयाद्वारे सन २०१५-१६ पासून ही योजना राबविण्यासाठी शासनाने मान्यता दिली आहे.

वर नमूद योजनेचा मुख्य उद्देश, स्वरुप व उद्दीष्टे ही सध्या वन विभागात कार्यान्वित असलेल्या "ईको - टुरिझम / वनक्षेत्रामध्ये पर्यटन विकास" या योजनेशी जवळपास सुसंगत आहेत. त्यानुसार सदर

योजना वन विभागामध्ये सध्या सुरु असलेल्या "ईको - टुरिझम / वनक्षेत्रामध्ये पर्यटन विकास" या योजनेमध्ये समाविष्ट करण्यास आणि या योजनेसाठी मंजूर असलेला नियतव्यय त्या लेखाशिर्षातंर्गत उपलब्ध करुन घेण्यास संदर्भ क्र. १ येथे नमूद शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

महासंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग, पुणे यांच्या संदर्भ क्र. ७ येथे नमूद केलेल्या पत्राच्या अनुषंगाने नियोजित उद्यानाच्या संरक्षित भिंतीच्या बांधकामाच्या रू.४९९.९२ लक्ष इतक्का रकमेच्या अंदाज पत्राकास संदर्भ क्र.८ वरील शासन ज्ञापनान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. त्यामुळे उद्यानाच्या संरक्षित भिंतीच्या बांधकामाकासाठी निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या "चंद्रपूर जिल्हयातील – बल्लारपूर मार्गावर बंगलोरच्या धर्तीवर बोटॅनिकल गार्डन निर्माण करणे" या योजनेकरिता रु.१०००.०० लक्ष इतका निधी जुलै, २०१५ मधील पावसाळी अधिवेशनात पुरवणी मार्गणीद्वारे अर्थसंकिल्पत करण्यास मंजुरी देण्यात आली आहे. सदर निधी पैकी उद्यानाच्या संरक्षण भिंतीच्या कामासाठी एकूण रुपये ४९९.९२ लक्ष इतका निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. वितरित करावयाच्या निधीसंदर्भातील माहे डिसेंबर, २०१५ ते मार्च, २०१६ मधील कॅश फ्लोबाबतचे विवरणपत्र- १ सोबत जोडले आहे.
- ३. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक,सामाजिक वनीकरण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे हे राहतील. मंजूर निधीचे कार्यान्वयीन यंत्रणेस (Implementing Agency) वाटप करण्यास महासंचालक,सामाजिक वनीकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेतंर्गत घ्यावयाच्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपध्दतीनुसार आणि विहित कालमर्यादेत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना संबंधित क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना आणि अंमलबजावणी यंत्रणेस देण्यात याव्यात. तसेच अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी.
- ४. या प्रकल्पातंर्गत वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर आणि महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पूणे यांच्यामार्फत व्हावे.
- ५. सदर योजनेतंर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०१५-१६ मध्ये मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र.सी-७, वनीकरण व वन्यजीवन,-राज्य योजनांतर्गत योजना, ८०० (०२) इतर खर्च, (०२)(०६) इको टूरिझम/वनक्षेत्रामध्ये पर्यटन विकास(राज्य) (२४०६ २२९५) - ५० इतर खर्च "चंद्रपूर जिल्हयातील - बल्लारपूर मार्गावर बंगलोरच्या धर्तीवर बोटॅनिकल गार्डन निर्माण करणे"

६. सदर शासन निर्णय संदर्भ क्र. १ येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक: अर्थसं-२०१५/ प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७.४.२०१५ व संदर्भ क्र. ४ येथे नमूद केलेल्या वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. पूरक-२०१५/ प्र.क्र. १४०/अर्थसंकल्प-३ दि. ११ सप्टेंबर, २०१५ मधील सूचनांनुसार प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारांन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०१०७१८१८२४२५१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डी. एल. थोरात) सह सचिव, (वने)

प्रत,

- १. मुख्य सचिव.
- २. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
- ३. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग.
- ४. अपर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम), सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- ५. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग.
- ६. प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग.
- ७. प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग.
- ८. सचिव (वने), महसूल व वन विभाग.
- ९. सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- १०. मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव.
- ११. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन बल प्रमुख),नागपूर.
- १२. सर्व प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, वन विभाग.
- १३. सर्व अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, वन विभाग.
- १४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- 9६. मुख्य वनसंरक्षक व उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्त, कोकण ठाणे, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर.
- १७. सर्व मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक/वन्यजीव), वन विभाग.
- १८. सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग, (सर्व जिल्हे).
- १९. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर.
- २०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- २१. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई-४०० ०३२.
- २२. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
- २३. वित्त विभाग, व्यय-०९, अर्थसंकल्प- ०६ मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २४. कार्यासन अधिकारी, फ-२,फ-७,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २५. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २६. सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव (सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २७. निवडनस्ती/फ-११.

विवरणपत्र - १

शासन निर्णय क्र. शासन निर्णय क्र. साववि- २०१५/प्र.क्र.१३२/फ-११, दिनांक २८.१२.२०१५ योजनेचे नांव - चंद्रपूर येथील बल्लारपूर मार्गावर बंगलोरच्य धर्तीवर बोटॅनिकल गार्डन निर्माण करणे

(रु.लाखात)

सविस्तर शीर्ष	मंजूर निधी	जानेवारी, २०१६	फेब्रुवारी, २०१६	मार्च, २०१६
५०- इतर खर्च	9000.00	४९९.९२	-	-
एकूण	9000.00	४९९.९२	-	-

(डी. एल. थोरात) सह सचिव, (वने)